

Παρέμβαση Αντιπροέδρου Κυβέρνησης και ΥπΕΞ, κ. Βενιζέλου στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης (Στρασβούργο, 04.02.14)

Τρίτη, 04 Φεβρουάριος 2014

Ακολουθεί κείμενο σημερινής παρέμβασης Αντιπροέδρου Κυβέρνησης και ΥπΕΞ, κ. Βενιζέλου στην Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης :

«Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, χαίρομαι κατ' αρχάς για την ευκαιρία και την τιμή που έχω να απευθύνομαι προς την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπώντας το Συμβούλιο και την Ελληνική Προεδρία. Θέλω να ευχαριστήσω τον εισηγητή για την πολύ δημιουργική, μετριοπαθή και καλόπιστη προσέγγισή του. Χαίρομαι γιατί το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ως συννομοθέτες, συμφωνούν στα θεμελιώδη, σε σχέση με τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης των τραπεζών. Συμφωνούν στο πόσο αναγκαίο και επείγον είναι το μέτρο αυτό.

Πράγματι, η κρίση που βιώνουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κυρίως στην Ευρωζώνη από το 2008 και μετά, μας έχει προσφέρει πολύτιμα διδάγματα. Είναι απολύτως αναγκαίο να προχωρήσουμε στην τραπεζική ένωση, ως τον θεμελιώδη πυλώνα της οικονομικής διακυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και της Ευρωζώνης. Προέρχομαι από μια χώρα στην οποία έχω διατελέσει και Υπουργός των Οικονομικών στην δυσκολότερη φάση της κρίσης, και ξέρω τι σημαίνει να εφαρμόζεται στην πράξη μηχανισμός εξυγίανσης τραπεζών με το σύστημα του bail-out. Και γνωρίζω από την πολύ κοντινή σε μας κυπριακή εμπειρία, τι σημαίνει να εφαρμόζεται ένας μηχανισμός bail-in σε σχέση με την εξυγίανση τραπεζών. Η αγορά περιμένει και χρειάζεται τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, οι πολίτες, οι καταθέτες, οι επενδυτές περιμένουν και χρειάζονται τον μηχανισμό αυτό. Έχει πολύ μεγάλη σημασία, λαμβάνοντας υπόψη τη δημιουργική διάθεση του εισηγητή, να ολοκληρώσουμε τη διαδικασία αυτή –εφόσον είναι εφικτό– στην παρούσα κοινοβουλευτική περίοδο. Και είναι αλήθεια ότι δεν έχουμε στη διάθεσή μας πολύ χρόνο.

Γνωρίζετε, αξιότιμα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ότι έχουν ανακύψει δύο σοβαρά θεσμικά ζητήματα που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε με απόλυτο σεβασμό στις Συνθήκες που διέπουν την ΕΕ και στον θεσμικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στο επίπεδο του Συμβουλίου, πρέπει να συμβιβάσουμε τις αρμοδιότητες της Ένωσης με τις επιφυλάξεις και τις ευαισθησίες πολλών κρατών-μελών που δεν αφορούν τα νομοθετικά τους όργανα ή τις κυβερνήσεις τους, αλλά κυρίως τη δικαστική τους εξουσία και πιο συγκεκριμένα τα Συνταγματικά τους Δικαστήρια, γιατί υπάρχουν πολύ σοβαροί δημοσιονομικοί φραγμοί σε σχέση με την διάθεση και διαχείριση των πόρων που είναι αναγκαίοι για τη λειτουργία του Ενιαίου Μηχανισμού Εξυγίανσης. Από την άλλη μεριά, πρέπει να διαφυλάξουμε την ικανότητά μας, την ικανότητα της ΕΕ να διαμορφώσει έναν μηχανισμό που μπορεί να μην

είναι ο τέλειος μηχανισμός ήδη από την αρχή, αλλά έναν μηχανισμό που δεν θα προσκρούσει σε εθνικές, δικαστικές αντιρρήσεις. Άρα πρέπει να κάνουμε το πρώτο βήμα.

Σε επίπεδο τώρα των σχέσεών μας, των σχέσεων των δύο νομοθετικών παραγόντων, του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου, πάντα υπάρχει το πρόβλημα ανάμεσα στην κοινοτική και την διακυβερνητική μέθοδο. Και πρέπει να σας πω ότι και ως άτομο κατανοώ και σέβομαι απολύτως την ευαισθησία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά ακόμη περισσότερο σέβομαι τη διάθεση της αξιότιμης εισηγήτριας να ξεπεράσουμε προβλήματα για να καταλήξουμε σε μία εφαρμόσιμη λύση. Γνωρίζω, όπως γνωρίζει και όλο το Συμβούλιο, και τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ σε σχέση με τον ESM, γνωρίζω και όλα τα προβλήματα που έχουν τεθεί σε σχέση με τη νομική βάση.

Είναι αναγκαίο να προχωρήσουμε, έτσι ώστε με μία μέθοδο, η οποία συμβιβάζει τις αξιώσεις της διακυβερνητικής μεθόδου, αλλά σέβεται απόλυτα την ουσιαστική και ενεργό συμμετοχή του Κοινοβουλίου, να ολοκληρώσουμε τον διάλογο, να πάμε στην ουσία, να συζητήσουμε τα θέματα ουσίας, να βρούμε την καλύτερη δυνατή λύση που είναι μία λύση εφαρμόσιμη και χρηματοδοτήσιμη, μία λύση, η οποία θα ισχύει φυσικά μέσα στην λογική της ενιαίας μεταχείρισης των τραπεζών που έχουν ίδια προβλήματα και βρίσκονται στην ίδια κατάσταση και σίγουρα των συστημικών τραπεζών. Υπό την έννοια αυτή πιστεύω ότι μπορούμε να βρούμε εύκολα έναν συμβιβασμό, να συμβιβάσουμε και προβλήματα διαδικασίας και προβλήματα ουσίας και να καταλήξουμε με την αναγκαία ταχύτητα, ει δυνατόν πριν τη λήξη της παρούσας κοινοβουλευτικής περιόδου στον ενιαίο μηχανισμό εξυγίανσης.

Έχουμε τον ενιαίο μηχανισμό εποπτείας που πρέπει να αποδείξει ότι λειτουργεί αποτελεσματικά. Χρειαζόμαστε, και τελειώνω μ' αυτό, οπωσδήποτε και τον ενιαίο μηχανισμό προστασίας των καταθέσεων, γιατί σε μια ενιαία τραπεζική αγορά, τα υψηλότερα επιτόκια λειτουργούν και δελεάζουν καταθέτες κι αυτό έχει μεγάλη σημασία για την περιφέρεια της Ευρώπης, για τις χώρες του νότου και τις χώρες που βγαίνουν από την εμπειρία της κρίσης. Αλλά το έσχατο και ύψιστο κριτήριο για κάθε καταθέτη είναι πάντα η ασφάλεια των καταθέσεων. Αν δεν υπάρχει ενιαίο σύστημα ασφάλειας καταθέσεων, υπάρχει μια βαθειά διαρθρωτική ανισότητα μέσα στην τραπεζική ένωση. Χαίρομαι λοιπόν γιατί η συζήτηση αυτή μου δημιουργεί την αίσθηση ότι κάνουμε ένα σημαντικό βήμα προς έναν συμβιβασμό και μία πρακτική λύση.

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ: Άκουσα με προσοχή τις παρατηρήσεις των αξιότιμων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και πρέπει να πω ότι, παρότι υπήρχαν σημεία έντονης και οξείας κριτικής, φεύγω από την συνεδρίαση αυτή με ένα αίσθημα αισιοδοξίας. Θεωρώ ότι είμαστε πάρα πολύ κοντά στην επίτευξη ενός πρακτικού συμβιβασμού.

Θέλω να ευχαριστήσω τον Επίτροπο, κύριο Barnier, για την τεράστια συμβολή του στην προσπάθεια συγκρότησης της τραπεζικής ένωσης και πιο συγκεκριμένα θέλω να τον ευχαριστήσω για τον τεκμηριωμένο και υπεύθυνο ρεαλισμό που εξέφρασε, εδώ, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ελληνική Προεδρία, θεσμικά, εκφράζει την ενιαία θέση του Συμβουλίου, το Συμβούλιο, από την φύση του, έχει πάντα έναν έντονο, διακυβερνητικό

χαρακτήρα, γιατί οφείλει να λάβει σοβαρά υπόψιν διακρατικούς συσχετισμούς δυνάμεων, όποια διαδικασία και αν ακολουθείται σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βεβαίως, ως Έλληνας Υπουργός, εκπροσωπώ μια χώρα που βρίσκεται στο επίκεντρο της κρίσης, είναι το εργαστήριο της κρίσης. Ως εκ τούτου, ο λόγος μας έχει και ένα βιωματικό χαρακτήρα. Για αυτό, θα μου επιτρέψετε να πω σε όσους παρατήρησαν προηγουμένως ότι δεν εκπροσωπούμε ή δεν πρέπει να εκπροσωπούμε την γερμανική κυβέρνηση ότι μαθήματα διαπραγμάτευσης με την Γερμανία δεν μπορούμε να δεχτούμε. Κάναμε και κάνουμε πάρα πολύ σκληρή διαπραγμάτευση, για να αντιμετωπίσουμε την οξεία φάση της κρίσης στην Ευρωζώνη.

Η τραπεζική ένωση, όπως όλοι την γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά οδηγεί στο σπάσιμο του φαύλου κύκλου ανάμεσα στην χρηματοοικονομική και την δημοσιονομική κρίση. Τα τελευταία χρόνια όλοι βιώνουμε στην δυτική οικονομία, στην ευρωπαϊκή οικονομία αυτή την ανακύκλωση. Η χρηματοοικονομική κρίση μετατρέπεται σε δημοσιονομική, η δημοσιονομική κρίση τροφοδοτεί και πάλι την χρηματοοικονομική. Τώρα έχουμε μια πολύ σημαντική ευκαιρία να θέσουμε υπό έλεγχο την κατάσταση και να αποτρέψουμε την ανακύκλωση της κρίσης αυτής.

Αντιλαμβάνομαι τις θεσμικές ευαισθησίες των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αλλά επί χρόνια τώρα το Eurogroup χειρίζεται ζητήματα εποπτείας και εξυγίανσης τραπεζών, χωρίς να υπάρχει στην πραγματικότητα κανένα ολοκληρωμένο και διαφανές θεσμικό πλαίσιο και χωρίς να υπάρχει καμία ουσιαστική συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, τώρα μπορούμε να κάνουμε ένα πολύ σημαντικό, άμεσο βήμα, χωρίς να προσκρούσουμε σε εθνικές συνταγματικές ευαισθησίες που θα ακύρωναν έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης, αν το νομικό θεμέλιο ήταν καθαρά κοινοτικό, χωρίς να λάβουμε υπόψη μας την διακυβερνητική διάσταση, θα είχαμε την ψευδαίσθηση ότι έχουμε έναν μηχανισμό και μετά θα έρχονταν εθνικά, συνταγματικά δικαστήρια και θα έθεταν, στην πραγματικότητα, εκ ποδών τον μηχανισμό αυτό.

Άρα, έχει πολύ μεγάλη σημασία να διορθώσουμε τις προϋποθέσεις ενός συμβιβασμού και πιστεύω ότι οι προϋποθέσεις αυτού του συμβιβασμού διαμορφώθηκαν και στην σημερινή συζήτηση. Γνωρίζουμε πάρα πολύ καλά ως Συμβούλιο ότι η διακυβερνητική μέθοδος είναι αντιπαθής στο Κοινοβούλιο και είναι, ούτως η άλλως, από την φύση της, η μέθοδος αυτή επικουρική, συμπληρωματική, αλλά, εδώ, βρισκόμαστε ακριβώς μπροστά σε μια τέτοια περίπτωση που χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί και αυτή η μέθοδος.

Από την άλλη μεριά, είναι όλο το πεδίο ανοιχτό για ουσιαστική συμμετοχή και συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην διαμόρφωση του Ταμείου, του μηχανισμού διοίκησης, όλου του θεσμικού πλαισίου.

Ξέρετε, το ιστορικό και μοιραίο ερώτημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πάντα, ποιος πληρώνει και ποιος επωφελείται σε σχέση με αυτόν που πληρώνει. Ζούμε το πρόβλημα αυτό σε σχέση με τους ίδιους πόρους. Ζήσαμε το πρόβλημα αυτό σε σχέση με τα προγράμματα

προσαρμογής των χωρών της Ευρωζώνης, που βίωσαν την κρίση και έπρεπε να ακολουθήσουν σκληρά προγράμματα προσαρμογής. Σε σχέση με τον Ενιαίο Μηχανισμό Εξυγίανσης των τραπεζών, το πρόβλημα είναι πάντα το ίδιο. Αλλά ας το δούμε τώρα το πρόβλημα αυτό από την μεριά των επιχειρήσεων, της πραγματικής οικονομίας, ακόμη και από την μεριά των καταθετών.

Σωστά ειπώθηκε από πάρα πολλούς ομιλητές, ότι είναι αδιανόητο, είναι στην πραγματικότητα ένα ανεπίτρεπτο dumping, μια επιχείρηση στην Ελλάδα να πληρώνει επιτόκιο 5 μονάδες ακριβότερο από ότι πληρώνει μια επιχείρηση στη Γερμανία για να δανειοδοτηθεί. Πολλές φορές, η διαφορά του επιτοκίου είναι και 7 μονάδες.

Αυτό, όπως αντιλαμβάνεστε, δημιουργεί μια ανισότητα στον ανταγωνισμό, στην πραγματική οικονομία, στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Πλήττει την συνοχή της κοινωνίας, δημιουργεί ένα πρόβλημα νομιμοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του αφηγήματός μας για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Άρα, έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία να δούμε τί είναι ρεαλιστικό, όπως είπε πολύ καλά, πολύ καθαρά, ο Επίτροπος κύριος Μπαρνιέ να κάνουμε το βήμα που μπορεί να γίνει. Μπορούμε να πετύχουμε ένα συμβιβασμό και επί της διαδικασίας και επί της ουσίας. Αυτό το πνεύμα εκφράζει το Συμβούλιο και, να είστε σίγουροι, ότι στο Συμβούλιο θα μεταφέρω το πνεύμα που αποτυπώθηκε στις παρεμβάσεις, στη σημερινή συζήτηση, στο Κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ πολύ που με ακούσατε».